

Sumy Makarenko State Pedagogical University
The Department of Foreign and Slavic Philology
The Chair of German Philology

Ganichenko Liliya Volodymyrivna

**Features of phraseological representation of the concept
"Happiness" in English**

Field of Study 01 Education/Pedagogics

Program subject area 014 Secondary Education. Language and Literature (English)

Study program 014.021 English Language and Literature

Educational program Secondary Education

(English Language and Literature)

Graduation Project

Supervised by

Professor

Shkolyarenko V.I.

Performed by

Ganichenko Liliya

Суми 2021

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Факультет іноземної та слов'янської філології
Кафедра германської філології

Ганіченко Лілія Володимирівна

**ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНОГО ВИРАЖЕННЯ
КОНЦЕПТУ «ЩАСТЯ» В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ**

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта. Мова і література (англійська)
Спеціалізація 014.021 Англійська мова і література
Освітня програма Середня освіта (Англійська мова і література)

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня магістра

Науковий керівник

_____ В.І. Школяренко,
доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії та практики
романо-германських мов

« ____ » _____ 20__ року

Виконавець

_____ Л.В. Ганіченко

« ____ » _____ 20__ року

Суми 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ І. ПОНЯТТЯ КОНЦЕПТ В СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ.....	9
1.1 Визначення змісту "концепт"	9
1.2 Класифікація концепту.....	11
1.3 Структура концепту "Щастя".....	16
Висновки до розділу І.....	20
РОЗДІЛ ІІ. ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ КОНЦЕПТУ «ЩАСТЯ\HAPPINESS» НА ПРИКЛАДІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ.....	21
2.1 Ознаки та особливості концепту «Щастя».....	21
2.2 Лінгвостилістичні особливості концепту "Happiness"	24
2.3 Компоненти структури концепту "Щастя- Happiness".....	26
2.4 Концепт «Щастя» - приклади та застосування.....	29
Висновки до розділу ІІ.....	35
РОЗДІЛ ІІІ. АНАЛІЗ КОНЦЕПТУ «ЩАСТЯ» В АНГЛІЙСЬКІ МОВІ.....	36
3.1 Роль щастя в житті англійців.....	36
3.2 Симантичне поле концепту «Щастя».....	38
3.3 Вираження концепту «Щастя» в творах, прислів'ях та приказках.....	40
3.4 Щастя\Happiness як концепт в суспільстві.....	48
Висновки до розділу ІІІ.....	51
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	55
SUMMARY.....	61
МЕТОДИЧНИЙ ДОДАТОК.....	66

ВСТУП

Для того щоб дослідити даний концепт ми будемо використовувати різні типи методів дослідження, такі як: когнітивний, концептуальний, компонентний аналіз, аналіз словникових дефініцій та дистрибутивний аналіз.

Когнітивний аналіз — мовознавчий напрям, який розглядає функціонування мови як різновид когнітивної, тобто пізнавальної діяльності, а саме когнітивні механізми та структури людської свідомості досліджує через мовні явища. [10, ст. 60]

Дистрибутивний аналіз — методика дослідження мови на основі розподілу окремих одиниць у тексті. Метод лінгвістичного дослідження, при якому класифікація мовних одиниць і вивчення їх властивостей виробляються виключно на основі розподілу (дистрибуції) цих одиниць в потоці мови, тобто на основі їх сполучуваності з іншими одиницями, які називаються контекстом цих одиниць. [4, ст. 50]

Компонентний аналіз — система прийомів лінгвістичного вивчення значень слів, суть якої полягає в розщепленні значення слова на складові компоненти, які називають семами, семантичними множниками або маркерами.

Концептуальний аналіз – це дослідження, для якого концепт є об'єктом аналізу [11, ст. 51]

Дефініційний аналіз - належить до традиційних методів семантичних досліджень. Він дозволяє співвідносити значення певних лексичних одиниць, використовуючи словникові тлумачення.

Словникові дефініції розглядаються як достатньо повне та об'єктивне джерело формалізації змістової структури слова.[10, с.51]

На даний час багато хто з вчених говорить, що культура мови не стоїть на місці, а тому постійно розвивається і вдосконалюється. Саме тому найбільше розвивається та досліджується мовознавство. Навіть ще з давніх часів багато вчених віддавали велику перевагу дослідженню такому аспекту, саме тому багато людей які є зацікавлені в цьому- продовжують вдосконалювати це поняття, та відкривати нові можливості та значення.

Якщо ми звернемо увагу на вживання фразеологізмів в повсякденному житті, то ми зрозуміємо, що багато людей постійно їх використовують. Як в українській, так і англійській мовах постійно з'являються нові фразеологічні одиниці. За допомогою досліджень видатних учених, ми можемо дати різну характеристику для даних концептів. В англійській мові широко використовуються фразеологічні одиниці, як в повсякденному житті так і в написанні різних творів, статей та наукових робіт.

Для того щоб ми могли відрізнити поняття та давати характеристику, нам потрібно їх досліджувати та вивчати. Мовознавство вважається наукою, яка найбільш поширена та має багато різних теми для обговорення. [3, ст. 135]

У цій роботі розглянуто вербалізацію концепту «Щастя» в англійській мовній фразеологічній картині світу, проведено аналіз даних терміні, та виявлено основні характеристики мовної та фразеологічної картини світу. В даній роботі наведені приклади з художньої літератури, приказки та прислів'я. Подані приклади для порівняння концепту «Щастя» в англійській та українській мовах.

Тому за допомогою даної науки ми зможемо дізнатися більше про концепт «Щастя» з різних сторін її вивчення, як з лінгвістичної, лексичної, так і фразеологічної та лінгвостилістичної.

Саме поняття як визначення, може розглядаються в таких аспектах: мовний, філософський, культурний та багато інших. Існує також багато їх класифікацій, інтерпретацій та методів дослідження. У сучасному мовознавстві немає

комплексного дослідження концепції, яке б включало як теоретичні, так і практичні аспекти дослідження. [2, с.7]

Нажаль виявити способи лексичного вираження якогось конкретного поняття буває складно. Саме тому для того щоб це зробити, нам доведеться звернутися до словників, фразеологізмів, ідіом, приказок, а також творів деяких авторів. Та саме за допомогою цих джерел ми зможемо дати чітке поняття і визначити особливості фразеологічного вираження концепту "Щастя" в англійській мові.

Актуальність теми:

Актуальність даної теми є те, що багато людей розбирають щастя як якесь певне значення та поняття. Я вважаю, що щастя для кожної людини є особливим, тому навіть в творах, прислів'я та приказках вона має свою важливу роль, а також своє значення. Зараз ми зможемо дати певну характеристику та зрозуміти яку саме роль відіграє концепт «Щастя» в англійській мові. Для цього ми зможемо порівняти «Щастя» в українській та англійській мовах, так як через різну культуру, національність та традиції вживання фразеологічного вираження концепту «Щастя» може бути різним.

Мета дослідження: Виявити особливості концепту «Щастя» в англійській мові під час аналізу літературних джерел та творів

Завдання дослідження:

- виявити поняття концепт
- пояснити структуру концепту
- вияснити структуру концепту «Щастя»
- порівняти структуру концепту «Щастя» в різних мовах

- виявити головні характеристики концепту «Щастя»

Об'єкт дослідження: Мовні засоби, які виражають концепт «Щастя» в англійській мові

Предмет дослідження: Особливості та характерні риси концепту «Щастя» в англійській мові

Методи дослідження: когнітивний, концептуальний, компонентний аналізи, аналіз словникових дефініцій, дистрибутивний аналіз

Матеріал дослідження: Для того щоб дослідити концепт «Щастя» в англійській та українській мовах було використано приказки, прислів'я, ідіоми, фразеологічні висловлювання та твори. Кількість всіх досліджуваних матеріалів - 302.

Для дослідження концепту використовувалися різні джерела такі як: Словник фразеологізмів української мови; Словник фразеологізмів та сталих виразів; Академічний тлумачний словник української мови; Інтернет джерела; Статті; Cambridge dictionary; Logman Dictionary of Contemporary English; Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English; Книга «1,000 Reasons to Be Happy»; Тлумачний словник В. Даля; Історико – етимологічний словник сучасної англійської мови; Oxford Dictionary of English Idioms; Phraseological English Dictionary.

Апробація: концепт «Щастя» було досліджено в статті та тезах, результати даних робіт було оприлюднено та надруковано. Назва тез – «Специфіка вираження концепту «Щастя» фразеологічними одиницями англійської мови». Стаття на тему – «Вербалізація концепту «Щастя» в англійській картині світу»

Практичне значення отриманих результатів: полягає в можливості застосування отриманого матеріалу у викладанні таких дисциплін як «Лексикологія», «Фразеологія», «Міжкультурна комунікація». Результати дослідження можуть бути

корисні для студентів, аспірантів та науковців, які займаються цією проблематикою.

Структура роботи: ця робота складається зі вступу, 3-х розділів, висновку, списку використаних джерел, summary та методичного додатку.

Елемент наукової новизни: полягає в тому, що, проблема фразеологічного вираження концепту «Щастя» з точки зору лінгвокультурології ще не зазнала повного висвітлення в працях лінгвістів. Ми зосереджуємо нашу увагу на лінгвостилістичних особливостях та структурі концепту "Щастя" з огляду на його національно-культурну специфіку.

РОЗДІЛ І. ПОНЯТТЯ КОНЦЕПТ В СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ

1.1 Визначення змісту "концепт"

Перед початком вивчення концепту та його змісту ми можемо вказати на взаємозв'язок мови і культури, так як саме вони відображають світогляд людини. Навіть за допомогою мови ми можемо відчутти значний вплив на культуру та її розвиток. Коли розвивалася мова - вона вдосконалювалась та змінювалась. Багато вчених досліджували мову як особливість за допомогою якої ми відчуваємо саме культуру народу. [6, ст. 70]

В багатьох сучасних лінгвістичних працях фразеологічна картина світу розглядається як складова загальної мовної картини світу, та її фрагменти, що транслюються з концептуальної в мовну картину світу за допомогою фразеологічних засобів певної мови. [1, ст. 90]

Концепт, як ментальне формування високого ступеня абстрактності пов'язаний здебільшого саме зі словом. З цього ми дізнаємося, що він включає крім предметної віднесеності ще й всю комунікативно важливу інформацію. [4, ст. 40] Насамперед, це вказівки на місце, яке займає цей знак у лексичній системі мови - її парадигматичні, синтагматичні та словотворчі зв'язки. Те, що Ф.Соссюр називає «важливістю» і що, зрештою відображає лінгвістичну цінність позамовного об'єкта. У семантичний склад концепту входить також вся прагматична інформація мовного знака, пов'язана з його експресивними функціями, що цілком узгоджуються з «переживаннями» та «інтенсивністю» духовних цінностей. [20, ст. 9]

Одним з найбільш відомих вчених є філолог Вільгельм фон Гумбольдт, який вивчав взаємозв'язок мови та культури. У своїх працях він вказує на те, що будь-яка культура національна і її національний характер виражається в мові через світогляд. А саме тому, мові притаманна внутрішня форма, характерна для кожного окремого народу. [13, ст. 230]

Також важлива його ідея, що внутрішня форма мови є вираз «народного духу». Гумбольдт вважав, що мова - це те, що може об'єднувати людину з навколишнім світом. [13, с.237]

Культура впливає на структуру і функціональне використання мови, і саму мову можна вважати проявом культури. Мова зачіпає своїм впливом і підкріплює наші культурні цінності і погляди на світ, здійснюючи зворотний зв'язок. Така циклічна природа взаємин між культурою і мовою дозволяє зробити висновок, що ні одну культуру не можна повністю зрозуміти без розуміння її мови, і навпаки. [7, с. 313]

Якщо ми звернемося за допомогою до словників вони зможуть дати на чітку характеристику та дати визначення слову «концепт». Є декілька визначень даного поняття.

Перш за все хочу наголосити на тому , що «концепт» в перекладі з латинської мови - *conceptus* «поняття». Тому, в ми можемо вживати слово концепт , для того щоб не використовувати слово «поняття». Є багато сфер де використовуються «поняття» і термін «концепт».

Концепт – це формулювання, загальне поняття, думка, вигадка, фантазія. Концепт виконує функцію замітника. Концепт - це процес який замінює думки та невизначні предмети одного й того ж роду.

Даний термін почав активно використовуватися не досить давно - з початку 90-их років. Ймовірно, це є однією з причин, за якої для нього й досі немає чіткого загального визначення. [8, с. 64]

Наприклад, С.А. Аскольдів, стверджуючи, що природа концепту залишається в достатній мірі загадковою, пропонує таке тлумачення: «Концепт є уявне, яке замінює нам в процесі думки невизначені предмети одного і того ж роду». За приклад в його роботі був концепт «рослина», розмірковуючи над яким, ми не маємо на увазі не якусь конкретну рослину, що має свою назву і специфіку, а маємо

на увазі необмежену кількість різних рослин, тобто висловлюємо безліч подібних предметів через одне слово. [2, с. 269]

Саме так через Аскольдова, складається замісна роль концептів. Таке трактування застосовується не тільки по відношенню до лексичних одиниць, що позначають будь-які фізичні об'єкти, але й до абстрактних понять.

Отже, є слова які дають певну оцінку, але вони не включають в себе інші якості, це більш конкретні вислови та слова.

Розглянувши подану версію С.А. Аскольдів говорить, що концепт може заміщати і певні сторони, аспекти предмета. Цікава також думка і про «потенції заміщення», коли вибране слово заміщується концептом лише суб'єктивно, і в рамках певного контексту. Таким чином, поняття концепту по Аскольдову виявляється дуже складним, що слово яке є концептом включає в себе багато властивостей, але це вимагає більших пояснень і уточнень. [2, с. 273]

Також є люди які підтримували ідеї та визначення Аскольдова, але вони мали інші думки. Наприклад Д.С. Лихачов, запропонував своє бачення поняття «концепт». Він вважав що «концепт» існує не для самого слова, а по-перше, для кожного основного значення слова окремо і пропонує вважати концепт свого роду «алгебраїчним» значенням. [20, с.3]

Цим висловлюванням він хоче сказати, що кожне словникове значення слова стає концептом в певному контексті, тобто одне слово може відповідати на декілька інших концептів. [20, с. 6]

1.2 Класифікація концепту

Щоб повністю усвідомити концепт, потрібно утворити певну модель, яка, своєю чергою відобразить його структуру. Дослідження структури концепту вказує

на те, що початковий образ є певною емоційною складовою концепту, а вже після цього, стає більш сталим виразом та знаком, багатовимірним концептом. [5, с.84]

Звідси можна дійти висновку, що структура сприяє перетворенню інформації про концепт, а потім і актуалізація якогось певного слова. Концепт має ускладнену структуру. З одного боку, вона включає все, що належить будові поняття, а з іншого - все, що відносить концепт до факту культури. Наприклад - історія, етимологія, оцінка, асоціації та інше.

Як зазначалося, визначення концепт ширше, ніж поняття. За словниковим значенням «концепт» та «поняття» – слова близькі. В англійських словниках "концепт" – це ідея, що лежить в основі цілого класу речей, загальноприйнята думка, точка зору. У Longman Dictionary of Contemporary English «концепт» визначається - як чийсь ідеї про те, як щось зроблено з чогось або як воно має бути зроблено. Виникає несподівана вказівка на особу, діяча, володаря певної ідеї та погляду. За всієї абстрактності та узагальненості цього «хтось» (someone) разом з ним до «концепту» входить потенційна суб'єктивність. [61]

Дослідження показують, що концепт є семантично глибоким, багатим поняттям. Концепт наближений до ментального світу людини, отже, до культури та історії, тому має специфічний характер. Концепти є колективним спадком у свідомості народу, його духовна культура, культуру духовного життя народу. Саме колективна свідомість є зберігачем головного тексту, тобто концептів, які існують постійно чи дуже довгий час.

У будь-якому понятті можна виділити два елементи: 1) обсяг - кількість об'єктів, що входять у зазначене поняття; 2) зміст- сукупність ознак поняття, загальних та суттєвих. У культурології термін «концепт» вживається стосовно змісту. Тобто термін «концепт» знаходить синонім у терміні «поняття». [9, с. 60]

Для того щоб дати чітку характеристику класифікації концепту, ми звернемося за допомогою до робіт видатних вчених. Концепт, згідно з науковими дефініціями С.А. Аскольдова, Є.С. Кубрякова, С.Х. Ляпіна, О.П. Скидан - це багатомірна розумова конструкція, що відображає процес пізнання світу, результати людської діяльності, його досвід і знання про світ, що зберігає інформацію про нього. [18, с.40]

М.А. Холодна трактує «концепт» як пізнавальну структуру, особливості організації якої забезпечують можливість відображення дійсності та єдності різноякісних аспектів. На думку Р. Павіленса, концепти - це основні поняття, що становлять когнітивно-базисні підсистеми, думки та знання. Концепт, як і поняття - одиниця когнітивного порядку. [18, с.49]

Саме тому, концепт – це різностороннє ідеалізоване формоутворення, але єдності думок щодо кількості семантичних параметрів, за якими може проводитись його вивчення, вчені які вивчають поняття «концепт» не мають. [21, с. 81]

Аналізуючи роботи С.Х. Ляпіна, Ю.С. Степанова та В.І. Карасик, ми можемо зрозуміти що вони говорять про те, що в ці параметри включають як реальні, так і образні, ціннісні, поведінкові та культурні виміри, з яких майже кожне може мати головний статус в дослідженні. [27, с. 40]

Можна звернути увагу на структуру С.Г. Воркачова , він виділяє в складі лінгвокультурного концепту три складові такі як: 1) понятійну, що відображає його ознакову і дефіційну структуру; 2) образну, що фіксує когнітивні метафори, що підтримують концепт у мовній свідомості; 3) значущу, що визначається місцем, яке займає важливу роль в граматичній системі конкретної мови, куди увійдуть також її етимологічні та асоціативні характеристики. [9, с.115]

Концепт на відміну від поняття не тільки на рівні думок, а ще й в емоціях та переживаннях. Завдяки цьому можна зрозуміти , що значення концепту ширше за

обсяг поняття. Концепт включає саме поняття, що є у свою чергу його обов'язковим компонентом. Та відповідає за головну думку яка описує та охарактеризує головні поняття.

Методологічно важливими можна вважати структуру концепту Ю.С. Степанова. Концепт, на його думку, включає такі компоненти, як:

1) основний, актуальна ознака; 2) додатковий або кілька додаткових, пасивних ознак, які вже не є актуальними, а історичними; 3) внутрішню форму, зазвичай зовсім не усвідомлювану, зображену у зовнішній словесній формі. [14, с .43]

Перший компонент – основна, актуальна ознака концепту – значущий, відомий усім носіям тієї чи іншої мови, тієї чи іншої культури. Виражений вербально, він є засобом комунікації представників певної етнічної спільності, нації, народу, народності. На відміну від нього другий компонент – додаткова, пасивна ознака концепту – виявляє свою актуальність далеко не для всього етносу. Він доступний для представників певної соціальної групи, для конкретного мікро-соціуму.

Третій компонент – етимологічна ознака або внутрішня форма, є найменш актуальною для мово- та концептоносіїв будь-якої культури, оскільки історією життя слова займаються переважно фахівці конкретних наук.

Концепти, як і поняття, необов'язково повинні мати вербалізовану форму, хоча зазвичай, вони матеріально існують. [30, с.216]

Концепт співвідносний з категоріями значення та змісту. Значення – це предмет, поняття – концепт цього предмету, інформація, завдяки якій стає можливим віднесення імені до даного предмета. У лінгвокультурологічному трактуванні концепт ототожнюється з типовим уявленням прототипом, і тут, як можна побачити, логіко-семантичні значення та зміст практично змінюються

місцями: концепт денотату – відомості, необхідні та достатні для виділення класу об'єктів – заміщується власне денотатом – тип чином, що представляє клас у нерозчленованій повноті ознак.

Поняття , за визначенням Г.П. Щедровицького – це загальна співвіднесеність і зв'язок всіх явищ, що відносяться до ситуації. Поняття завжди може бути ситуаційним, обумовленим контекстом, належить мовленню і первинне по відношенню до значення, яке в свою чергу, поза контекстне, не ситуаційне, належить мові, похідне від змісту, соціально-інституційне. На відміну від понять, створених усіма і кожним, виключно упорядниками словниками. [32, с.546]

Підсумовуючи наведене вище, ми приходимо до висновку, що концепт - це поняття яке співвідноситься зі значенням, оскільки належить національній мовній свідомості.

Розглядаючи концепти як складені фразеологічні одиниці або образи колективної свідомості, А.П. Бабушкін підкреслює, що кожна концептуальна одиниця займає відповідний осередок у національно-обумовленій «концепт сфері» мови. Відповідно до А.П. Бабушкіна - концепти є однорідними сутностями, оскільки це шматочки дійсності, які вони відбивають, неоднакові за своєю природою . [4, с.68]

Базою для класифікації концептів можуть бути різні критерії. Концепти можуть розділятися: 1) за способом репрезентації у мові; 2) за видом розумового узагальнення; 3) за своїм змістом та ступенем абстракції інформації, що передається.

За способом репрезентації в мові концепти поділяються на лексичні ,ті що виражені однією лексевою та фразеологічні, виражені поєднанням лексем. Концепти, репрезентовані клішованими виразами - прислів'ями, приказками, афоризмами, і текстові концепти які є вербалізованими текстами будь-якої довжини. [25, ст. 73]

Керуючись даними із наведених критеріїв, Н.Ф. Алефіренко пропонує, задля того щоб уникнути надмірного дроблення всіляких розумових узагальнень розрізняти пізнавальні та художні концепти. [1, ст.96]

Пізнавальний концепт – це формування думок, які замінюють у свідомості безліч однорідних предметів. Концепт у разі виступає заступником реальних предметів, дій, ознак чи властивостей пізнання. Концепт-заступник може бути не тільки конкретним, а й схематичним, абстрактним і навіть потенційним, а сама множинна предметності, що замінюється у свідомості може бути реальною, ідеальною або уявною.

Художній концепт – це розумове утворення, яка не має жорсткого детермінованого зв'язку з реальною дійсністю та не підпорядкована законам логіки. Частина художнього концепту поєднуються в єдине загальне уявлення завдяки асоціативним зв'язкам. Художня цінність концептів даного типу робить їх значно інформативними за пізнавальними, оскільки крім поняття у свідомості формуються додаткові асоціації. [5, с.113]

1.3 Структура концепту "Щастя"

Це один із тих випадків, коли щось є саме тим, як звучить – це все про науку, яка стоїть за тим, що таке щастя і як його відчують. Щасливі люди роблять все по-різному, і саме тут ми дізнаємося що ми можемо зробити, щоб відчувати себе щасливішими.

Ця зосередженість на щасті є новою в галузі психології. Протягом багатьох десятиліть – в основному з моменту заснування психології як науки в середині і наприкінці 1800-х років, у центрі уваги було менш приємне в житті, так як люди були зосередженні на найгірших ситуаціях та проблемах життя.

Хоча певна увага приділялася добробуту, успіху та високому функціонуванню, переважна більшість фінансування та досліджень була присвячена тим, хто страждав найбільше. Тим, хто страждає від тяжких часів, проблем, захворювань, або тим хто пережив травми та трагедія. Безумовно, немає нічого поганого в тому, щоб робити все можливе, щоб підняти тих хто страждає та немає надії на краще життя. На жаль, в ті часи було недостатню знань про те, що ми можемо зробити, щоб підняти всіх нас на більш високий рівень функціонування та щастя.

Позитивна психологія змінила все це. Так як саме думки, позитивне мислення, надія на світле майбутнє змогла змінити життя людей та дати їм навий шанс на щасливе життя. За цей час люди переосмислили які думки, дії та поведінка роблять нас продуктивнішими на роботі, щасливішими у наших стосунках і більш повноцінними в кінці дня. Наука про щастя відкрила нам очі на безліч нових відкриттів про сонячну на неймовірну сторону життя.

Концепт має складну структуру. Вивчаючи структуру ми зможемо отримати багатогранну інформацію про концепт. До структури концепту входять три складові: ціннісна, понятійна та образна. У понятійної складової можна виділити три шари: актуальна основна ознака, додаткова або кілька додаткових ознак , та внутрішня форма. [16, с. 34]

Щастя було пошуком людини, скільки ми себе пам'ятаємо, і позитивна психологія включила цю концепцію в сферу наукових досліджень у надії краще зрозуміти глобальне благополуччя та змістовне життя. На глобальному чи індивідуальному рівні прагнення до щастя набуває популярності та наукового визнання.

Серед методів опису концепту можна виділити такі: метод визначення дійсного змісту чи внутрішньої форми, історичний метод (вивчення історії концепту) та соціальний метод (те, як концепти існують у суспільстві) та експериментальні

методи. З іншого боку, необхідно використовувати аналіз лексем, одиниць концепту, і навіть виявити взаємозв'язок цих одиниць з іншими одиницями.

Важливою частиною структури концепту є образна складова. В абстрактних концептах, виділення чуттєвого образу становить значну складність, проте як результати досліджень представляють досить широке поле образних уявлень, пов'язаних зі словом щастя. Ще з античності люди цікавилися проблемою щастя.

Польський філософ В. Татаркевич написав досить значну працю під назвою «Про щастя та блаженство людини». Слід зазначити, що практично всі вчені та мислителі, які займалися етикою, висловлювали свої міркування щодо щастя. Цей надзвичайний інтерес до щастя, щасливого життя, та його втіленням з боку великих і наймудріших людей різних епох наводить на думки про те, що саме уявлення про щастя лежить біля витоків культури, це серцевина індивідуальної та національної свідомості.

А ставлення до щастя, своєю чергою, визначає основні характеристики самої духовної сутності людини. Цей концепт має різне трактування в контекстах певних культур завдяки своїй етнокультурній специфіці. Саме тому ми будемо сконцентровані на прояві концепту «Щастя» у двох певних культурах, такі як – українська та англійська.

Взагалі, саме слово «щастя» спочатку зародилося у значенні «рок, добра доля». З етимологічних джерел дізнаємося, що «доля» є архетипом концепту «щастя» (дослівно «щастя» означає «добра доля»). Саме це значення вказується першим у тлумачному словнику В.І. Даля: «рок, доля, частина і доля». [22]

Розуміння щастя як подарунок долі, через деякий час перетворилося на найбільш схоже слово за значенням для людини поняття «удача та успіх», у цій формі воно міцно влаштувалося в свідомості. Люди навіть не замислюючись

зможуть поставити вираз «йому пощастило» в один ряд з виразом «йому випало щастя», тепер вони сприймаються як синоніми. Проте насправді дуже складно сказати, чи приніс людині саме той ряд обставин, що так вдало склалися, те відчуття щастя.

Таким чином, у вище зазначеному випадку не сама людина визначає для себе, що для неї є щастя, а якийсь сторонній спостерігач приписує йому\їй щастя, оцінюючи різні події як вдалі чи невдалі. Виходить, що «успіх» – це щастя, але у життєвому, суб'єктивному значенні.

Висновки до розділу I

Концепт – це те, як ми розуміємо певне поняття. Найважливіший інтерес в аспекті вивчення представляють концепти, які займають важливе місце у житті та культурі народу. Проте, труднощі дослідження якихось окремих концептів у лінгвістиці нашого часу виявилися дуже складними, тому, як наслідок, вивчення концептів потребує безперервного і глибокого занурення у їхню сутність. [12, с.87]

Зіставлення лінгвістичної складової концепту «щастя» в українській мові та «happу» в англійській дозволило визначити особливості розуміння та вживання, а також значення поняття «щастя» у житті суспільства. Як результат проведеної роботи слід зробити висновок, що поняття «щастя», безумовно, для обох культур дуже важливе.

"Щастя" не є повсякденним словом і не належить до «базових емоцій» в українській мові. Слово "щастя" належить до «високого» поняття і має сильне значення та є наслідком його різностороннього вживання. В англійській мові слово «щастя» має низку синонімів, які широко вживаються як у розмовній мові, так і в художніх творах. Щастя в англійській мові має більш повсякденне значення. [23, с.41]

Сукупність таких концептів не утворює концептосфери як цілісного і структурованого семантичного простору, але займає у ній певну частину – концептуальну область. І нарешті, до концептів відносять лише семантичні значення, список яких достатньо обмежений, і які є ключовими для розуміння національного менталітету як специфічного ставлення до світу його носіїв.

Узагальнення точок зору на концепт та його визначення в лінгвістиці дозволяє дійти такого висновку: концепт – це одиниця колективної свідомості, що відноситься до вищих духовних цінностей, має мовне вираження та визначене етнокультурною специфікою.

РОЗДІЛ II. ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ КОНЦЕПТУ «ЩАСТЯ» (HAPPINESS) НА ПРИКЛАДІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ

2.1 Ознаки та особливості концепту «Щастя»

Щастя – це емоційний стан, що характеризується почуттям радості, задоволеності. Хоча, щастя має багато різних визначень, його часто описують як позитивні емоції та задоволення від життя.

Коли більшість людей говорять про щастя, вони можуть говорити про те, що вони відчувають в даний момент, або мають на увазі більш загальне уявлення про те, як вони ставляться до життя в загальному значенні.

Оскільки щастя має тенденцію до широкого визначення, психологи та інші суспільствознавці зазвичай використовують термін «суб'єктивне благополуччя», коли говорять про цей емоційний стан. Як і звучить, суб'єктивне благополуччя, як правило, зосереджується на загальних особистих відчуттях людини щодо їхнього життя в сьогодні. [28, с.288]

Двома ключовими складниками щастя є:

The balance of emotions - Кожна людина відчуває як позитивні, так і негативні емоції, почуття, настрої. Щастя зазвичай пов'язане з переживанням більше позитивних почуттів, ніж негативних.

Life satisfaction - Це стосується того, наскільки ви задоволені різними сферами свого життя, включаючи стосунки, роботу, досягнення та інші речі, які ви вважаєте важливими. [41, с. 659]

Хоча сприйняття щастя може відрізнятися від однієї людини до іншої, існують деякі ключові ознаки, на які звертають увагу психологи, коли вимірюють та оцінюють щастя. На прикладі англійської мови розберемо всі ключові аспекти:

Feeling like you are living the life you wanted - Відчуття, що ви живете життям, яке хотіли;

Feeling that the conditions of your life are good - Відчуття, що умови вашого життя гарні;

Feeling that you have accomplished (or will accomplish) what you want in life - Відчуття, що ви досягли (або досягнете) того, чого хочете в житті;

Feeling satisfied with your life - Відчуття задоволеності своїм життям;

Feeling positive more than negative - Позитивні відчуття більше, ніж негативні. [41, с.674]

Важливо пам'ятати, що щастя – це не стан постійної ейфорії. Натомість, щастя – це загальне відчуття, коли ви відчуваєте більше позитивних емоцій, ніж негативних. Щасливі люди все ще час від часу відчувають весь спектр людських емоцій — гнів, розчарування, нудьгу, самотність і навіть смуток. Але навіть зіткнувшись із дискомфортом, у них є основне почуття оптимізму, що все піде на краще, що вони можуть впоратися з тим, що відбувається, і що вони знову зможуть почуватися щасливими.

В англійських словниках ми зможемо знайти такі значення для слово щастя- *happiness*; (блаженство) *bliss, felicity*; (удача) (good) *fortune, chance, luck, good luck, good innings*; (несподіване) *windfall*. Англійське слово «happy» вказує на те, що стан людини відповідає певній нормі емоційного благополуччя, тому найчастіше в словникових статтях як синоніми до слова «happy» вживають такі прикметники як «*contented*», «*pleased*», «*satisfied*». [60]

О. Вежбицька зазначає, що слово «*happy*» є повсякденним словом в англійській мові, проте слово «*happiness*» позначає емоцію, що асоціюється зі справжньою усмішкою. Навпаки, українське слово «щастя» аж ніяк не є

повсякденним словом, і тим більше його не можна віднести до «базових емоцій». По суті, в українській мові щастя взагалі не слід відносити до категорії почуттів. Це, швидше, специфічний і дуже складний різновид інтелектуально-емоційної оцінки, тому що ми можемо одночасно віднести щастя і до емоцій, і до позитивної інтелектуальної оцінки життя людини. [6, с.80]

У свідомості ж англомовних представників happiness можна спокійно співвідносити з реальними словами такі як - *pleasure, contentment, well-being, satisfaction*, і саме тому щастя для них не тільки не є чимось недосяжним, але навпаки, щастя - це те, на що вони заслуговують, те заради чого вони народилися і живуть на цьому світі.

Є багато різних способів думати про щастя. Наприклад, давньогрецький філософ Аристотель розрізняв два різні види щастя: гедонію та євдемонію.

Hedonia (Гедонія): Гедонічне щастя походить із задоволення. Найчастіше це асоціюється з тим, що ви відчуваєте добре, піклування про себе, виконання бажань, відчуття насолоди та відчуття задоволення.

Eudaimonia (Євдемонія): Цей тип щастя походить від пошуку чеснот і поняття. Важливі компоненти євдемонічного благополуччя, включаючи відчуття, що ваше життя має сенс, цінність і мету. Це більше пов'язано з виконанням обов'язків, інвестуванням у довгострокові цілі, турботою про добробут інших людей та життя відповідно до особистих ідеалів.

Гедонія та євдемонія сьогодні більш відомі в психології як задоволення та поняття відповідно. Зовсім недавно психологи запропонували додати третій компонент, який стосується залучення. Це почуття прихильності та участі в різних сферах життя. Дослідження показують, що щасливі люди, як правило, мають досить високі оцінки за євдемонічним задоволенням життям і краще, ніж середнє, за своїм гедонічним задоволенням життям. [41, с. 659]

Все це може відігравати важливу роль у загальному досвіді щастя, хоча відносна цінність кожного може бути дуже суб'єктивною. Деякі види діяльності можуть бути як приємними, так і значущими, в той час як інші можуть спотворити ці почуття.

Наприклад, волонтерство для справи, у яку ви вірите, може бути більш значущим, ніж приємним. З іншого боку, перегляд улюбленого телешоу може бути нижчим за значенням але вищим за задоволенням. [47]

2.2 Лінгвостилістичні особливості концепту "happiness"

Загалом, щастя розуміють як позитивні емоції, які ми відчуваємо щодо приємних занять, у яких ми беремо участь у нашому повсякденному житті. Картина світу лінгвокультурного суспільства загалом формується мовою як засобом втілення тих чи інших культурних установок, стереотипів, символів, еталонів, які організують цей соціум. Кожна мова моделює світ по-своєму, тим самим складаючи мовну картину світу, багато в чому визначальну специфіку національного світобачення. [26, с.80]

Образ світу є основним компонентом культури етносу й індивідуальний для кожної культури. Образ світу є складною, гнучкою та багатозначною структурою, із цілою системою взаємозаміщень своїх компонентів. Способи вираження єдиного змісту можуть змінюватись.

Існує стільки картин світу, скільки є спостерігачів, які контактують зі світом, скільки є видів або «призм» світобачення, людина дивиться на світ не лише крізь призму свого індивідуального досвіду. [29, с.48]

Коли ми говоримо про мовну картину світу, то мається на увазі деяку модель світу, яка складається в результаті взаємодії людини зі світом, її уявлень про світ. Картина світу - це одне з головних понять, що описують наше буття, це певне бачення та конструювання світу відповідно до логіки нашого світорозуміння.

Набуваючи досвіду, ми трансформуємо його в певні концепти, які утворюють концептуальну систему, що змінюється і уточняється нами безперервно. Концепти, опиняючись частиною системи і під вплив інших концептів, самі видозмінюються.

Саме через світогляд людини та його сприймання світу ми зможемо зрозуміти бачення деяких речей які відіграють основну роль у його житті, та побачимо що впливає на його почуття радості та щастя.

Задоволення, комфорт, вдячність, надія та натхнення є прикладами позитивних емоцій, які збільшують наше щастя і спонукають нас до процвітання. У науковій літературі щастя називають гедонією, наявність позитивних емоцій і відсутність негативних емоцій. [48, с.66]

У більш широкому розумінні людське благополуччя складається як з гедонічних, так і з евдемонічних принципів, література про які є величезною і описує наше особисте значення і мету життя. Дослідження щастя протягом багатьох років показали, що існують певні фактори, які впливають на наше щастя. До них належать:

Personality Type - тип особистості;

Positive Emotions versus Negative Emotions - позитивні емоції проти негативних емоцій; [35]

Attitude towards Physical Health - ставлення до фізичного здоров'я;

Social Class and Wealth - соціальний клас і багатство; [51]

Attachment and Relatedness - прихильність і спорідненість;

Goals and Self-Efficacy - цілі та самоефективність; [41]

Time and Place - час і місце.

Також є нещодавнє дослідження, проведене асистентом професора Університету Суонсі - Кетрін Нельсон-Коффі, яке довело, що вчинки доброти можуть мати потужний вплив на наше суб'єктивне самопочуття та загальне щастя. Саме тому, всі чинки людини які несуть добро для оточуючих або для тої людини що це робить, буде дарувати їй щастя та задоволення собою та своїми вчинками.

Національна концептосфера складається із сукупності індивідуальних, групових, класових, національних та універсальних концептів, тобто концептів, що мають загальнолюдську цінність. До універсальних відносяться такі базові концепти, як батьківщина, мати, сім'я, свобода, любов, дружба, віра, щастя, на основі яких формуються національні культурні цінності, а також такі фундаментальні універсальні концепти як час, простір, причинність і багато інших. [29, с.214]

Саме наявність спільних універсальних концептів забезпечує можливість порозуміння між народами. У той самий час кожна нація має власну шкалу світогляду, власну шкалу цінностей. Кожна культура формує свої стереотипи свідомості та поведінки, що спираються на власне бачення світу.

Таким чином, незважаючи на те, що концепт «*happiness*» є універсальним, його змістовне наповнення визначається специфікою певної лінгвокультури. Лінгвостилістичний концепт «*happiness*» є елементом когнітивних моделей, закріплених у колективній свідомості представників англійської лінгвокультури.

Похідними словами від *happy* можна вважати - *happen, happy, haply, happily; hapless, unhappy, perhaps, mishap, happily, happiness*. Вони змогли набути значення загального випадку, удачі, набували похідних значень. У цьому серед значень є лексеми, обмежені у вживанні як стилістично, так і з погляду історичної перспективи. [17, с. 416]

2.3 Компоненти структури концепту "щастя- *happiness*"

Актуальність дослідження обумовлена значимістю проблеми взаємозв'язку мови та культури, складністю суб'єктивно-об'єктивної природи самого концепту «Щастя», необхідністю порівняльного вивчення даного концепту з позиції антропологічної парадигми лінгвістики, важливістю його дослідження у різносистемних мовах. Завдяки дослідженням можна визначити, що людина вважає ціннісною для себе, дає можливість систематизувати унікальні та універсальні цінності, що функціонують у різних соціумах, виявити універсальне та національно-специфічне в системах доброзичливості різних народів, що дозволяє знайти ключ до пояснення мотивів поведінки як окремої людини, так і нації загалом. Об'єктом дослідження є тексти художніх творів та доброзичливості, у яких представлений концепт «Щастя».

Головне завдання - це виявити універсальні характеристики та національну специфіку, концепту «Щастя», у свідомості носіїв української та англійської мов і тим самим, уявити відмінності розуміння щастя в різних типах мовних свідомостей. У процесі дослідження виділено та розмежовано понятійні, ціннісні та образні складові концепту «Щастя» на прикладі дослідження даних мова.

При цьому виявлено національно-специфічні та універсальні компоненти семантики даного концепту у різносистемних мовах та у лінгвокультурах, заснованих на різних типах цивілізацій.

Приклади які ми будемо розбирати та пояснювати, зможуть підкреслити та схарактеризувати основні компоненти структури концепту «happiness». Для цього ми використаємо матеріали різних текстів, що містять лексему, цінність на матеріалі що відображає особливості культури та звичаїв носіїв мови, художній – на прикладах, що втілюють поетичне сприйняття світу яке дає можливість суттєво глибше осмислити семантику концепту.

Лексеми, що вербалізують концепт «щастя\happiness» в текстах доброзичливостей, представлені абстрактними іменниками такими як: здоров'я, любов, успіх, добробут, спокій. Які у своїй семантиці перетинаються зі сферою щастя та досліджуються саме з цього погляду. Слід визнати умовним факт універсальності розуміння щастя у різних лінгвокультурах, воно має як універсальні так і унікальні ознаки у кожному з досліджуваних мов. Образні складові концепту в українській та англійській мовах мають свої, властиві лише їм образи - образи сімейного щастя, образи щастя – здоров'я, образи щастя – успіху. [53]

Для того щоб відчувати щастя та позитивні емоції можна не тільки робити добро, але й виконувати будь-які корисні справи для вашого тіла, так і для розуму. Фізична активність пов'язана з рядом фізичних і психологічних переваг, включаючи покращення настрою. Численні дослідження показали, що регулярні фізичні справи можуть відігравати роль у запобіганні симптомів депресії, але дані також свідчать про те, що вони також можуть допомогти зробити людей щасливішими.

В одному з аналізів про зв'язок між фізичною активністю та щастям дослідники виявили постійний позитивний зв'язок.

Навіть невелика фізична активність приносить задоволення — люди, які були фізично активні всього 10 хвилин на день або займалися лише раз на тиждень, мали більший рівень щастя, ніж ті, хто ніколи не займався спортом. [55]

Важливою частиною структури концепту є образна складова. В абстрактних концептах виділення чуттєвого образу становить значну складність, проте в даний час є багато слів, понять та висловлювань які є пов'язаними зі словом щастя. Розширення образу дозволяє виділити в ньому нові когнітивні ознаки – примарність, невловимість, незалежність зовнішніх чинників. [54]

Поняття щастя становить особливий інтерес для семантичного аналізу з двох основних причин: різнорідності утворюють його семантичних ознак і різнорідності його предметної області. Справді в семантичному складі щастя, поряд з іншими, що дозволяють подальший аналіз як мінімум, дві семантичні ознаки такі як - «бажання» і «благо». У той самий час «щастя» - поняття буває різним та може змінюватись. Воно відправляє до предметних областей «станів справ» і «станів духу», поєднуючи «внутрішній» і «зовнішній світи» людини, душу і тіло, і через це воно приречене на семантичну невизначеність.

Щастя - це одночасно оцінка людиною свого життя та цінність, до якої слід прагнути; щастя - це емоція, інтелектуальна оцінка, позитивний баланс життя, блаженство, спокій та щастя, діяльність, боротьба тощо. Щастя набуває форми свого суб'єкта, і тому існують поняття «жіночого щастя», «батьківського щастя», «простого людського», «героїчного» та багато інших. [57]

Слово "щастя" – в англійській мові є дуже часто використаним. Тому для описування таких емоцій вони використовують *happiness*. Воно найбільш орієнтоване на об'єктивний момент щастя, благополуччя, в той час як блаженність\блаженство – *felicity* та *beatitude* орієнтовані швидше на його суб'єктивне значення, а саме - блаженство. [54]

2.4 Концепт «Щастя» - приклади та застосування

Концепт «*happiness*» належить до емоційних. Емоційні концепти розуміються нами як певним чином структуровані складні знакові освіти і, як результат особистого та народного досвіду людини, що містять узагальнені знання про типові особливості тієї чи іншої емоції, які знаходять своє вираження в одиницях різних рівнів. Проаналізуємо, якою мірою виразний потенціал мови здатний відобразити емоційний стан людини. Функціональні особливості концепту «*happiness*» можуть бути виявлені шляхом аналізу фрагментів дискурсу. [17, с.420]

Для того щоб переконатися в тому, що значення щастя може бути досить різним ми наведемо деякі приклади:

Happiness has some other meaning, other sources, is not recognized;

«Happiness» is conditioned reflex that comes from the right thoughts;

His happiness made others happy;

His money had not brought happiness and perhaps it had contributed to his strange sense of values;

Also, happiness contains its own ferocity: право на життя і love, fiercely seized;

Happiness is unemotional response that has become built into us and the horse for doing the right thing biologically. [43]

Дані приклади вказують на багатогранність щастя. Кожен із нас знаходить його в незалежних від суб'єктивної думки обставинах. Щаслива людина може випромінювати лише позитивні емоції, творити добро, власним прикладом вказуючи іншим справжню і вірну дорогу подальшої діяльності.

Перше коло синонімів представлено поняттями, що мають першорядне значення, тобто актуальною ознакою, другий ряд відображає поняття, які мають другорядне, пасивне значення, що є найменш вживаними в мові для вираження щастя.

Розглянемо відносини між базовим змістом лексеми та її синонімічними поняттями. Наведемо приклади - *Is more positive, always implying something to be definitely and consciously delighted in; a sick person finds comfort in relief from pain, while he may be far from a state of enjoyment. [68]*

Felicity, denoting intense happiness, usually has more formal or elevated connotations, is supreme felicity. [34] Ця лексема наведена у прикладах, що підкреслюють її синонімічність по відношенню до лексеми happiness.

Зараз ми спробуємо розібрати зміст кожного з наведених нижче прикладів, та пояснити головну думку цих висловлювань.

To understand by honorable love romance and beauty and happiness in the possession of beautiful, refined, delicate, affectionate women. [68] Ще з давніх часів жінка вважалася богинею, а саме тому всі боролися за її серце і хотіли закохати її в себе, та отримати щире кохання. Саме тому жінка - це людиною яка втілює щастя ,ніжність та любов.

I know no one more entitled by unpretending merit, or better prepared by habitual suffering, to receive and enjoy felicity. На жаль досягти щастя буває досить складно саме тому для бажаної цілі потрібно подолати багато перешкод та докласти багато зусиль. Саме тому, щастя це найцінніших подарунків для кожного. [36]

About him all the Sanctities of Heaven Stood thick as stars, and from his sight received Beatitude past utterance. Implies a feeling of being highly favored, especially by the Supreme Being, and often, a deep joy arising from the purest domestic, benevolent, or religious affections. Adds to blessedness a suggestion of exalted or ecstatic felicity; both blessedness and bliss, like beatitude often refer to the joys of heaven. Частіше за все люди пов'язують щастя з подарунками Бога або з подарунками долі. В даному прикладі ми бачимо те що радість біля них буде саме божеством та найбільшою насолодою. [37]

Thrice blest whose lives are faithful players, whose loves in higher love endure; what souls possess themselves so pure, or is blessedness like theirs. Слово «щастя», може виражатися різними словами , так як воно має багато синонімів. Саме тому в даному прикладі ми можемо бачити нове слово – *blessedness*. [67]

Bliss was it in that down to be alive, but to be young was very Heave. Для того щоб почуватися щасливим потрібно жити та насолоджуватися життям, саме тому ці емоції завжди будуть найкращими в житті кожної людини.

Pleasure is still more vivid, arising from the stimulation of the senses or the mind by an agreeable activity. Дане тлумачення показує, що задоволення більш емоційно переживається у певний момент, ніж щастя. [68]

Joy is more intense than happiness deeper than gladness, to which it is nobler and more enduring than pleasure. Is vivid, overflowing happiness of a somewhat transient kind. is a feeling of extreme or extravagant delight so that the one affected by it seems almost beside himself with joy. [52]

На даному прикладі ми бачимо порівняння слів які символізують "щастя на англійській мові але кожен з них є більш особливим так як підсилює або вказує на щастя.

Подані приклади дозволяють зробити висновок, що такі лексеми, як *joy, delight, bliss, felicity, blessedness, beatitude, ecstasy* мають на увазі миттєві враження, які відчуються людьми, а тому іноді розглядаються як більш значущі для конкретної ситуації. Кожен із даних синонімів діє як пояснення іншого визначення, або як доповнення.

Концепт щастя є складним ментальним утворенням, яке поєднує національно і культурно зумовлені уявлення, сформовані людством протягом часу. Картини світу в кожній людині буде відображатися по-різному. [38]

Happiness is the state of being happy. She believes shes finally found true happiness – У цьому прикладі лексема функціонує як відбиток емоційного сприйняття людиною навколишнього світу певному етапі життя. Таку ж функцію виконує дана лексема у наступному прикладі: *Happiness takes no account of time.* В українській мові у нас еквівалент до даної приказки - Щасливі годин не помічають. [38]

Money didn't bring happiness. У цьому прикладі виражається думка про справжні цінності людини, про неможливість придбати благо за гроші, оскільки це щось абстрактне. [69]

Happiness is an inside job . Щастя - це здатність людини до саморозвитку, якась можливість відкривати у собі сили для реалізації своїх задумів, можливість зростання як особистості та як професіонала. [69]

The right to the pursuit of happiness and the right to an adequate standard of living are dead opposites, as opposite as the right to pursue something and the right to be given something, as opposite as the demand for minimum compulsion in society and the demand for maximum compulsion. Щастя не можна ототожнювати з будь-якими матеріальними благами, це якесь благо людини, яке можна досягнути лише в тому випадку, якщо твориш благо для оточуючих. [62]

His money had not brought happiness and perhaps it had contributed to his strange sense of values. Цей фрагмент підтверджує ідею справжніх цінностей людини, вказуючи, що прагнення до збагачення та наявність грошей зовсім не приносить задоволення, а отже, не робить людину щасливою. [67]

It gave him even more pleasure in their latter years to see his parents' joy at their children's happiness, Peter's included. Найбільш значущою і викликає позитивні емоції є можливість як зробити все, щоб близька людина був щасливий, а й усвідомлювати, що його щастя «створено твоїми руками». [62]

Her central happiness irradiated the rest of her life, from important happenings, down to her mood when she was doing trivial things. Цей приклад підкреслює багатогранність щастя: іноді людина не знаходить його в звичайнісіньких, звичних справах, навіть якщо вони творяться заради близьких, дорогих нам людей. Логічніше припустити, що щастя, а саме задоволення собою можуть принести тільки творчі дослідження.

A banquet-hall deserted - Broad stone Station would henceforth be only that to thousands for whom it had for long been associated with happiness - the happiness of the day's work, the happiness of companionship, the happiness of simply being alive on a fine day. Щастя асоціюється з втраченими спогадами про якусь приємну, але вже минулу подію, яка принесла багато позитивних емоцій і зараз буття викликає ностальгію. [62]

As people became more intensely aware of the pleasures of beauty they wanted to create it for themselves and another new source of happiness was discovered. Щастя - це прагнення людини до досконалості не тільки духовної, а й фізичної, це бажання вдосконалення не тільки себе самої, а й оточуючих. [68]

Висновки до розділу II

Опираючись на вищенаведені ознаки та особливості концепту «Щастя» в англійській та українській мовах, ми можемо прийти до висновку, що характеристика даних слів досить схожа і вони відповідають за важливі ключові поняття в цих двох народах.

Вони відіграють важливу роль в повсякденному житті, а головним буде те, що люди можуть передавати свої почуття та бажання використовуючи їх. Найголовнішою якістю даного поняття стало те, що концепт «Щастя» може по-різному відобразитися в людській картині світу. Але кожна людина з кожного народу все ж таки прагне досягти цього бажаного відчуття.

За допомогою одного лишень слово щастя або happiness ми зможемо повністю охарактеризувати світове бачення людини. Щастя - це найвища точка насолоди, але для кожної людини щастя може бути різним, саме тому за допомогою даного слова ми можемо охарактеризувати безліч дій, а також бажань.

Тому існує дуже багато різних факторів які впливають на щастя та його формування. Через світогляд люди та за допомогою вивчення українського та англійського народу, опираючись на прислів'я, приказки та твори ми зможемо дати чітку характеристику даному поняттю.

РОЗДІЛ III. АНАЛІЗ КОНЦЕПТУ «ЩАСТЯ» В АНГЛІЙСЬКІ МОВІ

3.1 Роль щастя в житті англійців

Аналіз ціннісної системи англійського суспільства вказує на те, що відчуття щастя представниками англійської лінгвокультури сприймається як позитивний емоційний стан, переживання якого є життєво необхідне людині. Англійцям з дитинства розповідають, що емоційна насолода та благо це саме те, що призводить до успіху та щастя. Звідси стають зрозумілими причини того, що англійці мотивовані досягнення персонального успіху і щастя. [39]

Позитивність концепту «*happiness*» посилюється словами, що мають позитивну семантику «*bright*», «*shine*», «*radiate*»

Розуміння категорії «щастя» представниками англійської лінгвокультури характеризується складністю та багатогранністю. В їхньому суспільстві прагнення до щастя є позитивною характеристикою, де поняття «щасливий» і «успішний» тісно пов'язані. Концепт «*happiness*» є одним із ключових в англійській національній картині світу.

Концепт «*happiness*» є психоментальною освітою, що виникла в результаті формування уявлень, знань про щастя і зафіксованим у національно-мовній картині світу. [39]

Досліджуваний нами концепт «*happiness*» є вторинним лінгвоідеологічним концептом. Найрізноманітніші аспекти ідеології репрезентуються у дискурсі в усному та письмовому прояві.

Існуючи у свідомості людини з найдавніших часів, концепт «*happiness*» постійно збільшує номінативну щільність, але дуже рідко стають джерелом метафоричних переносів. Структура концепту «*happiness*» є сукупністю соціально-моральних, культурних та аксіологічних складових. [44]

Було доведено, що щастя може передбачати позитивні результати в багатьох сферах життя;

Позитивні емоції підвищують задоволеність життям;

Щастя допомагає людям розвивати сильніші навички , подолання ситуацій та емоційні ресурси;

Позитивні емоції пов'язані з кращим здоров'ям і довголіттям. Одне дослідження показало, що люди, які відчували більше позитивних емоцій, ніж негативних, з більшою ймовірністю вижили протягом 13 років; [35]

Позитивні відчуття підвищують витривалість. Стійкість допомагає людям краще справлятися зі стресом і краще відновлюватися, коли вони потрапляють в неприємності та потерпають від невдачами. Наприклад, одне дослідження показало, що у щасливих людей, як правило, нижчий рівень гормону стресу кортизолу, і ці переваги як правило, зберігаються з часом. [51]

Люди, які повідомляють про позитивне самопочуття, з більшою ймовірністю дотримуються здорової поведінки, наприклад, їдять фрукти та овочі та займаються регулярними фізичними вправами. [50]

Бути щасливим зможе допомогти вам рідше хворіти. Щасливі психічні стани пов'язані з підвищенням імунітету.[36]

Розглянемо деякі концептуальні моделі, що відбивають англійські культурні цінності:

1) *Happiness-health*

Щастя англієць асоціюється зі здоров'ям: *(as) fresh as a daisy* - свіжий як ромашка; *be (look) red (rosy) about the (as a rose or as a paint)* - як роза або як картина; *be in*

health (in good health) - бути здоровим; *good health is above wealth (health is better than wealth)* – краще бути здоровим ніж багатим. [67]

Тільки здорова людина може відчувати щастя, оскільки наявність проблем зі здоров'ям не може викликати задоволення. Англійці дуже уважно ставляться до свого здоров'я, вважаючи його за найвище благо. Здоров'я для кожної людини – найважливіша складова щастя.

2) *Happiness-love*

Наступною важливою складовою міцних людських відносин, заснованих на довірі, взаємній повазі та розумінні - це любов. Любов для них виявляється у коханні, насамперед у коханні до дітей.

He knows not what love is that has no children - у кого немає дітей, той не знає, що таке кохання; *love is the mother of love*- любов - мати кохання; *love is there ward of love* - любов є опікою кохання; *love should not be all on one side* – кохання повинно бути взаємним. [69]

3) *Happiness- wealth*

"Англійське щастя" асоціюється з багатством: *make a fortune* -розбагатіти; *he dances well to whom fortune pipes* - кому щастя служить, той ні про що не тужить; *high living* - життя на широку ногу; *swim in luxury* - потопати у розкоші; *be flush of money, be made of money, have money to burn*- загрибати гроші лопатою, купатися в золоті, грошей кури не клюють. Мати гроші - значить бути щасливим, та їх наявність вважається невід'ємною частиною визначення «бути щасливим». [68]

Отже, виходячи зі словникових дефініцій, бачимо, що щастя концептуалізується в англomовній картині світу як *pleasure, joy, enjoyment, ecstasy, health, love, wealth*.

3.2 Семантичне поле концепту «Щастя»

Семантичні (або лексичні) поля - це техніка, що часто використовується письменниками для збереження певного образу у свідомості читачів. Вони є сукупністю слів, пов'язаних один з одним, що схоже за значення чи більш абстрактне ставлення. Припускається, що щастя можна описати як три різні елементи, обрані заради них самих: позитивні емоції, залучення та значення. Вважається, що ці три елементи є більш вимірними та остаточними, ніж щастя. [5, с.74]

Для того щоб описувати якусь проблему, повинен бути набір термінів, що відносяться до базових емоцій, і ці терміни не повинні мати внутрішньої семантики, оскільки вони не можуть бути проаналізовані на щось більш базове, наприклад, прототип або набір семантичних характеристик. Інші терміни повинні належати до станів, що поєднують базову емоцію зі змістом.

Будь-який емоційний термін повинен відноситися до одного з п'яти основних емоційних режимів.

Існує п'ять елементів щастя:

1. *Positive emotion* - Наскільки щасливим ви почувалися? Скільки разів ви сміялися і веселилися? Скільки щасливих спогадів у вас залишилося? Скільки моментів вдячності та задоволення ви відчували?

2. *Engagement* - скільки разів ви відчували себе «в потоці»? Ви дійсно були заохочені та пов'язані з тим, що робите? Скільки разів пролетів час, коли ви заблукали в діяльності?

3. *Relationships* - скільки часу ви проводили насолоджуючись сім'єю та друзями? Як часто ви розмовляли зі своєю родиною по телефону, спілкувалися з друзями чи дійсно розмовляли зі своїми дітьми та партнером?

4. *Meaning* - діяльність, яку ви робите, означала щось для вас чи для когось іншого? Чи відчуваєте ви, що ваше життя має цінність і в певний спосіб сприяє комусь чи чомусь? І це значення приносить вам задоволення?

5. *Accomplishment* - чого ви досягли? Чи можете ви озирнутися на свої зусилля і відчути гордість за результат і свій внесок? Ви лягаєте спати вночі, задоволені досягненнями за день? Чи прогресуєте ви в чомусь у житті? [42]

Для прикладу можна взяти декілька слів які будуть найбільш близькі та синонімічні за значенням для слова «happy»

Cheerful, contented, delighted, ecstatic, elated, glad, joyful, joyous.

3.3 Вираження концепту щастя в творах, прислів'ях та приказках

В англійській мові "happiness" (n) - це the feeling of being happy. Для того, щоб дати точну характеристику концепту happiness, ми подивимось значення слова "happy"(adj): 1) feeling of showing pleasure or contentment. 1.1 (happy about) having a sense of trust and confidence in a person or situation. 1.2 (happy with) satisfy with the quality or standard of. [43]

Аналіз українських та англійських прислів'їв виявив різну специфіку осмислення концепту щастя / happiness носіями української та англійської культур. Для одних, щастя – це щось абстрактне, що може бути репрезентовано такими ознаками, як швидкоплинність, несподіванка, непередбачуваність, нереалізованість; для інших – це здоров'я, матеріальне благополуччя, реалізація задумів. [59]

Але існують симетричні лінії, якими представники обох культур розглядають і осмислюють щастя. Безсумнівно, для будь-якої людини щастя - це гармонійні, теплі відносини в сім'ї, здоров'я самого себе та своїх близьких, це подія, пов'язана з народженням дитини, радість батьківства і можливість допомогти своїй

дитині впоратися з її проблемами та порадіти її успіхам, це кохання та порозуміння між близькими людьми.

Аналізуючи фрагменти дискурсу англомовної культури, ми визначили, що за частотою вживання найпоширенішим є лексема *happy*. В англійській мові є прислів'я, приказки та ідіоми які пов'язані з фразеологічним концептом «щастя». Зверніть на них увагу:

Happiness is a feeling or showing of pleasure; pleased; Was really happy to see Mark again yesterday ; look very happy today! I'm very happy for you . На цьому прикладі ми бачимо, що почуття позитивних емоцій це коли ти відчуваєшся добре навіть якщо ти бачив знайому людину, яка асоціюється з гарними емоціями. *Happiness=pleasure. [68]*

Щастя може приносити задоволення, наприклад - *film is sad but it has a happy ending.*

Щасливий - задоволений тим, що щось добре чи правильно; не хвилюйся - *I'm not very happy with what you've done. She doesn't feel happy about the salary, she's been offered. [68]*

З радістю робить або готовий робити що-небудь, задоволений. Також можна використовувати для того щоб побажати комусь гарного дня, або привітати з днем народження - (*an enjoyable time*) *Happy Birthday! Happy-go-lucky - not caring or worried about life and the future. [62]*

Щаслива година (навіть час може приносити радість) - *a time, usually in the evening, when a pub or bar sells alcoholic drinks at lower prices than usual. Happy, used of a person's expressions a happy smile. [62]*

Гарна подія яка відбулась з людиною або в її оточенні - *the time when a baby is born or when two people get married. Happy as a king (as a lark, as a sand boy, as Larry). [66]*

Pay him a pound or two a week, give him some little cash - books to play with, tell him he's safe, and he's as happy as a king. They're as happy as clams - if clams are happy, and I can't see why they should be. [66]

Дивлячись на дані приклади ми можемо побачити що потрібно людині для того щоб бути щасливим, так як деякі люди хочуть відчувати радість через матеріальні цінності.

Happy is he that is happy in his children. Happy is that child whose father gouts to the devil. Happy man cannot be harried. - Якщо батьки піклуються про свою дитину це означає що ця дитина щасливий, або навпаки, щасливий той хто дбає про своїх дітей. [65]

Happily - a happy way: I'd happily give up my job if I didn't need the money. Читаючи дане висловлювання ми розуміємо те , що людині не подобається робота але для того щоб заробляти гроші вона повинна працювати. Так як гроші це матеріальна цінність яка приносить радість та насолоду.

Щастя - це означає вдача або щасливий випадок - *The police found my handbag and, happily, nothing had been stolen. [69]*

Основними темами літератури є подружнє щастя, поділ праці та загальне моделювання ролей чоловіка і дружини; поєднання трудової діяльності жінки з шлюбом та її наслідки для стосунків між чоловіком і дружиною, матері та дитини. Також є синдром полоненої дружини - соціально ізольована ситуація жінок з маленькими дітьми.

Happy wife happy life. He was the kindest, most generous of men, and spread great happiness- but was himself a tragic figure, tied to a wife he did not love. Іноді ми можемо виглядати щасливим але насправді, мати інші наміри, мрії та думки. Саме так буде

виглядати трагічне щастям, так як для збереження щасливої сім'ї, або стосунків деякі люди проводили час з тими хто їх не подобається. [65]

Pupils are receiving occult teaching, and are studying the science of life - before going out into the larger world to relieve the stress of humanity, to teach mankind the Divine Wisdom, God's Plan for the World, Evolution - приносити щастя нещасним, світ ворогів, а єдине справжнє щастя можна знайти через дружбу та братерство.

Happiness is not a destination. It is a method of life. There are so many beautiful reasons to be happy. Be happy – not because everything is good, but because you can see the good in everything. It is a happiness to wonder it is a happiness to dream. Значення щастя завжди відіграло важливу роль в житті людини , саме тому люди зроблять все для того щоб відчувти ці емоції. [65]

Happiness is when that you think, what you say, and what you do are in harmony. Перш за все, щасте це коли ти знаходишся в гармонії з собою.

I never dreamed about success, I worked for it. Every day is a new chance. Life is good. The choice for mankind and happiness and for the great bulk of mankind, happiness is better. Action may not always bring happiness but there is not happiness without actions.

Happiness, he says, is greatly enhanced by close relationships falling in love rates high on the happiness scale as does a satisfying job. When therefore I perceived that there were three species of liberty which are essential to the happiness of social life, religious, domestic and civil, and as I've already written concerning the first, and the magistrates were strenuously active in obtaining the third, I determined to turn my attention to the second, or the domestic species. [62]

На даному прикладі ми бачимо те , що існує відповідно школа щастя та позитивних моментів які включають в себе суспільне життя. Кожна людина намагалася і

намагається досягти відповідного рівня. Частіше за все подані приклади використовують в творах для того щоб більше передати головну думку.

Також існує багато ідіом які вказують на happy\happiness, наприклад: *On cloud nine; tickled pink; over the moon; happy as a clam; buzzing; having a whale of a time; on the top of the world; thrilled to bits.* [68]

Як ми бачимо, щастя буває досить різним і залежить від багатьох обставин. Давайте подивимось на приклади фразеологічного концепту «Щастя» в українській мові. На даних прикладах ми зможемо зрозуміти те, що щастя може бути недосягаємим, швидкоплинним або раптовим. Щастя це бажана мета яку хоче досягти кожен.

Поки ми закінчимо свої складні приготування для завоювання щастя, - дивимось, воно вже відлетіло. Не потрібно шукати щастя далеко від себе, можливо, вонодесь поряд з нами, просто необхідно його розпізнати чи відчутти і просто простягнути до нього руки. Проблема в тому, що не кожна людина вміє побачити своє щастя, тому дуже часто її втрачає. Якщо колись, ганяючись за щастям, ви знайдете його, ви, подібно до старої, що шукала свої окуляри, виявите, що щастя було весь час у вас на носі.

Життя дарує людині в кращому разі одну - єдину неповторну мить, і секрет щастя в тому, щоб ця мить повторювалася якнайчастіше. [63]

Саме на таких прикладах ми розіміємо те, що хвилиною щастя потрібно насолодитися та відчутти повністю.

Життя дарує людині в кращому разі одну - єдину неповторну мить, і секрет щастя в тому, щоб ця мить повторювалася якнайчастіше. Щастя становить найвищу мету наших прагнень . Люди знаходять щастя в різних сферах життя, а саме в тому, чого найбільше прагнуть; всіх поєднує одна мета: кожен із нас прагне стати

щасливим, але у кожного з нас своє відчуття щастя, свої життєві цінності, тобто своє щастя. [63]

Багато хто говорить про те, що коли відбуватся щось гарне краще мовчати та нікому не говорити. Саме тому існує багато приказок про дане повір'я. *Справжнє щастя за своєю природою любить усамітнення; воно - ворог шуму та розкоші і народжується, головним чином, із любові до самого себе.*

Коли в родині панує гармонія та затишок це найкращі хвилини щастя. Запорука сімейного щастя в доброті, відвертості, чуйності. Щасливий той, хто з толком прожив свій вік, встигнувши виконати все, що збирався зробити доброго, доброго, корисного собі та оточуючим. Щастя – це гармонія із життям. [64]

Також є багато приказок в яких говориться, що найголовнішою особливістю щасливого життя буде саме щаслива вдача. Погляньте уважно на дані приклади:

*Не родися красна, а родися щасна; Не родись багатий, а родись щасливий ;
Дождидай долі, то не матимеш і льолі; Щастя без розуму — торбина дірява; Не
родись багатий та вродливий, а родись при долі і щасливий. [63]*

В українських прислів'ях та приказках вже все щастя можуть порівнювати відразу з якоюсь бідною. *Щастя біжить, а нещастя летить; Щастя з нещастям на одних снях їздять; Кому щастя, той на киї впливе; Щастя має ноги, а біда — роги. Щастя на крилах - нещастя на милицях. Щастя на коні, нещастя під конем. Щастя не вір, а біди не лякайся. Щасливий бував, та нещастя в руки спіймав. [70]*

Дай кожному дню шанс стати найпрекраснішим у твоєму житті! Яке це велике щастя – кохати і бути коханим. Щастя – на боці того, хто задоволений. Кохання відіграє важливу роль в житті кожної людини. Відчуття люові окриляє та приносить радість. [70]

Кожна мрія тобі дається разом з силами, необхідними для її здійснення. Однак тобі, можливо, доведеться заради цього попрацювати. Щоб бути цілком щасливим, недостатньо володіти щастям, треба ще заслужувати його. На жаль в житті нічого не дається даремно, саме тому для того щоб отримати те чого бажаєш потрібно старанно працювати. [63]

Незначну кількість прислів'їв можна віднести до групи, яка характеризує щастя як інтелектуальну досконалість, ідентичне розуму, дані приклади демонструють важливість щастя разом з іншими якостями людини, рисами її характеру. Інші прислів'я і приказки побудовані на протиставленні успіху і неуспіху, що робить їх глибшими щодо моралі, що є відображенням багатовікового досвіду народу, і водночас полегшують розуміння. В цілому щастя українська людина оцінює не дуже високо, розуміючи її примхливість та швидкоплинність.

Автор книги "1000 reasons to be happy" Девід Бейрд, виділяє 8 частин які відповідають за щастя: 1) work and creativity; 2) food and familiar places; 3) my world; 4) enjoying the good times; 5) travel and the wider world; 6) family and friends; 7) happiness among others; 8) the joy of nature. [33]

Книга є зібранням різних афористичних висловлювань, що розкривають і інтерпретують поняття «happiness» у різних сферах життя американського народу. Вибір даної збірки був обумовлений низкою причин, серед яких лаконічність та простота висловлювань, їхня різноманітність та нетривіальність.

Девід Бейрд помістив у цю книгу як свої, авторські вислови, так і цитати інших письменників. Форма висловлювань проста і загальнодоступна, але водночас відбиває глобальні, складні ідеї. Підсумовуючи всі ці чинники, можна сказати, що цей збірник достатньо достовірно і повно відображає лінгвокультурну картину світу англійців на американців.

Представлені розділи розташовані у довільному порядку. Кількість висловлювань у кожному розділі коливається від 108 до 141, найчисельнішими є розділи *Family and Friends* і *Happiness Among Others*.

У кожному розділі з найбільш часто використовуваних та мовні одиниці. Давайте їх розглянемо.

Перший розділ включає в себе - *Work and creativity* – 1) *The result of your work*; 2) *Being part of a team*; 3) *Surprises*; 4) *Power*; 5) *Creativity, Imagination*; 6) *Independence*; 7) *Being positive*; 8) *Having a goal*; 9) *Trying*; 10) *Process of work, job you like*.

До друго розділу автор відносить такі поняття як - *Food and Familiar Places* - 1) *Good, tasty food* 2) *Homemade food* 3) *Sun* 4) *Something cold when it's hot, or, vice-versa, smth hot when it's cold*; 5) *Returning home* 6) *Desserts, sweets, etc* 7) *Flavours*; 8) *Sounds*; 9) *Possibility to arrange your home*.

Третій розділ розглядає такі поняття як - *My world* – 1) *To remain yourself* 2) *Calmness, relaxation, peace* 3) *Gratefulness from others* 4) *Feeling of freedom* 5) *Unknowledge* 6) *Reading books* 7) *Relationships with others* 8) *Challenges* 9) *Knowledge* 10) *Simplicity* 11) *Full, active life*

В цьому розділі автор надає перевагу - *Enjoying the good times* – 1) *Laziness, doing nothing* 2) *Doing sports, sport events* 3) *Sleeping* 4) *Listening to music, singing* 5) *Reading books* 6) *Friends* 7) *Dancing* 8) *Remembering one's childhood* 9) *A holiday atmosphere* 10) *New or fresh clothes, boots, etc*.

До п'ятого розділу входять - *Travel and the wider world* – 1) *Relationships with strangers* 2) *Watching art* 3) *Being on time* 4) *Visiting interesting places* 5) *Long walks* 6) *Discoveries* 7) *Memories of a journey* 8) *The way* 9) *Getting mail* 10) *Coming back*

В шостому розділі автор розповідає про - *Family and friends* – 1) *Having a family, a good friend* 2) *Health of relatives and friends* 3) *Love* 4) *Hugs, kisses.* 5) *Spending time with close people* 6) *Sharing* 7) *Help* 8) *Children* 9) *Recollections*

Сьомий розділ включає в себе такі поняття - *Happiness among others* – 1) *Hope* 2) *Belief, trust* 3) *Simplicity* 4) *Freedom* 5) *Happiness because of happiness* 6) *Fortune* 7) *Inspiration* 8) *Changes.* 9) *Forgiveness*

В останньому розділі ми можемо побачити - *The joy of nature* - 1. *Sunshine* 2. *Nature sounds, hush* 3. *Birdsongs* 4. *Watching the sky, clouds, stars* 5. *Snowfalls* 6. *Rain* 7. *Walking at night* 8. *Picking up mushrooms, berries, etc.* 9. *Picturesque views* 10. *Sunset* [33]

Підчас аналізу також було з'ясовано, що найчастішими варіантами заміни слова *Happiness* у книзі, що розглядається, послужили наступні:

The best thing, stirring one's soul, satisfaction, transfusion of optimism, the greatest wealth, gladness, enjoyment, contentment, euphoria, felicity, gaiety, joy, merriment, paradise, pleasure, prosperity, well-being. [33]

3.4 Щастя\Happiness як концепт в суспільстві

Сучасний світ ставить перед людиною складну проблему. З одного боку, сучасне суспільство начебто забезпечує своїх людей основними необхідними умовами позитивних емоцій, але з другої- ні. Ніколи в минулі століття люди не жили з таким комфортом, а тривалість життя не досягала таких масштабів.

Сучасна людина краще харчується, має більш комфортне житло і набагато краще освічена, ніж будь-коли в історії. Його оточують блага цивілізації: транспорт, зв'язок, індустрія розваг. Незважаючи на перераховане вище, сучасні індустріальні країни характеризуються максимально високим порівняно менш розвиненими країнами рівнем психічних захворювань, зокрема депресій.

Очевидно, підвищення рівня добробуту не є фактором, що забезпечує почуття щастя. Людина швидко звикає до матеріального благополуччя і починає сприймати його як щось, що само собою зрозуміле. Цікаво також відзначити, що людська психіка демонструє виразну асиметрію. Негативний досвід викликає у людини більш виражене відчуття нещастя, ніж позитивний досвід порівняльної сили – відчуття щастя. [45]

Сучасний світ багатий у матеріальному плані, але значно збіднений у порівнянні з минулими тисячоліттями щодо реального спілкування. Багато людей замислюється про основні характеристики поняття «щастя», але мало хто знає справжню відповідь на це запитання, так як для кожної людини відчуття щастя буває різним.

Подана робота присвячена порівнянню концепту «happiness» в англійській та «щастя» в українських мовних картинах світу на підставі вивчення лексикографічних джерел, прислів'їв, приказок та афоризмів.

Happiness is an emotional state characterized by feelings of joy, satisfaction, contentment, and fulfillment. Хоча щастя має багато різних визначень, його часто описують як позитивні емоції та задоволення від життя. Більшість людей говорять про щастя, вони можуть говорити про те, що вони відчувають в даний момент, або мають на увазі більш загальне уявлення про те, як вони ставляться до життя в цілому. [46]

Почуття щастя тісно пов'язане з вдалим подружжям чи партнерськими відносинами. Задоволеність шлюбом чи партнерськими відносинами безпосередньо корелює із спільністю інтересів, цінностей та особистісних характеристик людей. Активний розвиток та зміцнення зв'язків із родичами створює відчуття групової єдності, соціальної мережі та знижує почуття індивідуальної ізоляції в суспільстві. Підтримка близьких дружніх відносин з кількома людьми робить життя повнішим і яскравішим.

Розвиток дружніх зв'язків можливий, якщо людина дотримуватиметься принципів альтруїзму і надаватиме людям допомогу. Той, хто зможе стати необхідним у межах місцевої громади завдяки своїм талантам та вмінню, не просто зростає у власних очах оточуючих, а й підвищує власну самооцінку. Таке зростання внутрішньої задоволеності не випадкове: індивідуальні таланти роблять кожну людину незамінним у соціальній мережі цієї громади і цим наближають його соціальну роль до аналогічної ролі члена будь-якого колективу у минулому.

Насправді, щастя відіграє досить важливу роль у нашому житті, і воно може мати величезний вплив на те, як ми живемо. Щастя - це стан відчуття або прояву задоволення чи задоволеності. З цього визначення ми можемо підкреслити кілька важливих моментів про щастя:

Happiness is a state, not a trait . Іншими словами, це не довготривала, постійна риса чи риса особистості, а більш швидкоплинний, мінливий стан.

Happiness is equated with feeling pleasure or contentment. Тобто щастя не слід плутати з радістю, екстазом, блаженством або іншими більш інтенсивними почуттями.

Happiness can be either feeling or showing. Щастя не обов'язково є внутрішнім або зовнішнім досвідом, але може бути і тим, та іншим. [68]

Висновки до розділу III

В результаті аналізу внутрішньої форми концепту *happiness*, вдалося встановити, що цей концепт включає системні та функціональні ознаки.

Аналіз українських прислів'їв і приказок, і навіть лексем, похідних від щастя, виявив різну специфіку осмислення щастя носіями англійської та української культури. Зіставлення концептів *happiness* / щастя виявило, що для будь-якої людини щастя - це гармонійні, теплі відносини в сім'ї, своє здоров'я та здоров'я його близьких, це подія, пов'язана з народженням дитини, радість батьківства та можливість допомогти своїй дитині впоратися з її проблемами та порадіти її успіхів, це кохання та взаєморозуміння між близькими людьми.

Інтерпретація щастя, загалом, симетрична у межах української та англійської культур.

Системні ознаки концепту *happiness* обґрунтовані ціннісними сенсами *enjoyment, pleasure, felicity, beatitude, blessedness, joy, delight, ecstasy*, які співвідносяться з емоційними станами, що переживаються людьми, і актуалізуються в концептуальних моделях *happiness*. Виявлення способів репрезентації концепту *happiness* показало, що для носіїв англійської культури невід'ємними складовими щастя є *health, love*, яка проявляється насамперед у любові до дітей та матеріальний добробут, який також є важливим компонентом щастя.

Функціональні особливості, виявлені шляхом аналізу фрагментів дискурсу та метафоричних образів концепту *happiness*, а також шляхом аналізу сприйняття щастя дитячою наївною свідомістю свідчать про багатогранність та багатоаспектність досліджуваного концепту.

Якесь благо людини, яку можна осягнути лише в тому випадку, якщо твориш благо для оточуючих; Справжня цінність людини, яка вказує, що прагнення до збагачення і наявність грошей зовсім не приносить задоволення, а отже, не робить людину щасливою; Можливість як зробити все, щоб близька людина був щасливий, а й усвідомлювати, що його щастя «створено твоїми руками».

Миттєве задоволення, мирне життя позбавлене страждань, переживань за рідних та близьких; гарна якість життя, можливість здорового способу життя та отримання якісної медичної допомоги, братство молодих людей у їхньому усвідомленому прагненні зробити світ чистішим і добрішим, допомога іншим, прагнення зробити їхнє життя більш яскравим, насиченим позитивними емоціями - необхідна умова успішного співіснування людей.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Узагальнюючи все сказане вище, можна дійти висновку, що лінгвокультурний концепт - це багатовимірне смислове освіту, визначення структури якого є безліч підходів.

Кожен концепт має своє номінативне поле, що включає всі лексичні одиниці, що розкривають зміст досліджуваного концепту. Номінативне поле включає ядро (прямі номінації концепту) і периферію (номінації окремих його ознак, що мають до нього відношення в різних ситуаціях).

Концепти можуть бути класифіковані відповідно до безлічі різних підходів. Їхня різноманітність і розмитість кордонів говорить про складність даного явища, а також про його різнобічність і специфічність. Концепт «happiness» дійсно є таким, оскільки має всі три визначальні складові. Номінативне поле аналізованого концепту дуже велике, обидві його складових - ядро і периферія - включають дуже багато елементів. Це говорить про значущість концепту «happiness» в американській лінгвокультурі, його фундаментальність та широкість інтерпретацій.

Мовна концептуалізація щастя є осмислення його сутнісних ознак, які об'єктивуються відповідними мовними одиницями. Є підстави вважати, що щастя, як складова внутрішнього світу людини, його внутрішнього життя історія розвитку культури та соціуму, розумілося і сприймається як одне з основних аспектів життя і визнається однією з первинних чинників людських взаємин, що відбито й у його мовної концептуалізації.

За характером розвитку концепт "happiness" може бути розцінений як розвивається, тому що його номінативне поле розширюється з часом. З сталості базової структури, аналізований концепт то, можливо віднесено до постійним, оскільки його понятійна і ціннісна складова не змінюються. Протягом століть з

моменту його виникнення і до теперішнього моменту цей концепт незмінно несе значення відчуття вищої радості, задоволеності.

Зважаючи на ставлення концепту “happiness” до інших концептів, складно з упевненістю сказати, чи буде він первинним чи вторинним. Як було зазначено раніше, саме слово happiness надається більшістю словників не як основне, а як освічене від happy.

З погляду сукупності сутнісних ознак щастя є універсальним змістом. Мовні інтерпретації цього феномена дозволяють виявити багатогранність та багатокomпонентність даного концепту. На основі виділених ознак були визначені мовний корпус лексичних одиниць, що об'єктивують концепт happiness.

Аналіз цих одиниць дозволив виявити особливості їхнього функціонування, а також встановити ціннісні доміанти, пов'язані з інтерпретаціями аналізованого концепту в англomовній етнокультурній спільноті - це ставлення людей до здоров'я, пріоритети багатства та любові між людьми, задоволення, радість, насолода.

Встановлено, що концепт happiness має системні та функціональні ознаки. Змістовний обсяг цього концепту визначається соціокультурними та національно-культурними особливостями людського буття та комунікації.

Таким чином, у цій роботі підтверджено ідею про те, що культурні лексеми в різних мовах можуть бути виділені і можуть бути виміряні. Етнокультурна специфіка уявлень про щастя відображена у відповідних інтерпретаціях, у ціннісних судженнях про це явище внутрішнього людського життя, а також зафіксовано у значеннях слів, похідних від лексеми happiness.

Список використаних джерел

1. Алефиренко Н.Ф. Проблема вербализации концепта: Теоретическое исследование / Н.Ф. Алефиренко. Волгоград: Перемена, 2003.
2. Аскольдів-Олексієв С.А., Концепт і слово // Рус. мова. Нова серія. Вип. II. Л., 1928.
3. Апресян, Ю. Д. Образ человека по данным языка : Попытка системного описания [Текст] / Ю. Д. Апресян. - М. : ВЯ, 1995.
4. Бабушкин А.П. Типы концептов в лексико-фразеологической семантике языка. Воронеж, 1996
5. Белявская Е.Г. Семантическая структура слова в номинативном и коммуникативном аспектах (когнитивные основания формирования и функционирования семантической структуры слова). М., 1992
6. Вежбицкая А. Понимание культур через посредство ключевых слов/Пер. с англ. А.Д.Шмелёва. - М.: Языки славянской культуры, 2001.
7. Вибрані праці з мовознавства: Пер. з нім. / Общ. ред. Г.В. Ра- мішвілі; Послесл. А.В. Гулигі і В.А. Звегинцева. - М. : ВАТ ІГ «Прогрес», 2000.
8. Воркачев С.Г. Безразличие как этносемантическая характеристика личности: опыт сопоставительной паремиологии // ВЯ. 1997. № 4.
9. Воркачов С.Г. Концепт щастя: понятійний і образний компоненти //Серія літератури і мови - 2001. - Т. 60, № 6.
10. Воркачѳв, С. Г. Лингвокультурология, языковая личность, концепт : становление антропоцентрической парадигмы в языкознании [Текст] / С. Г. Воркачѳв. - М. : Филологические науки, 2001.
11. Воробѳев В. В. "Лингвокультурология." М., издательство "Просвящение"1997

12. Гачев Т.Д. "Национальные образы мира. Космо-Психо- Логос". М.: издательство "Владос", 1999.
13. Гумбольдт В. фон. "О различии строения человеческих языков и его влиянии на духовное развитие человечества" Избранные труды по языкознанию. - М.; 1989.
14. Добровольский Д.О. Национально-культурная специфика во фразеологии (1) // ВЯ. 1997. № 6.
15. Залялеева А.Р. "Концепт "счастье" в современном русском языке" Изд-во Казан.ун-та, 2004.
16. Зусман В.Г. "Концепт в системе гуманитарного знания: Понятие и концепт" // Вопросы литературы. - № 2, 2003.
17. Историко - этимологический словарь современного английского языка. [Текст] : М. М. Маковский. - М. : Диалог, 1999.
18. Красавский Н.А. Эмоциональные концепты в немецкой и русской лингвокультурах. Монография. Волгоград, 2001.
19. Лихачов, Д. С. Концептосфера русского языка [Текст] / Д. С. Лихачёв. - М. : Русская словесность, 1997.
20. Лихачов Д.С., Концептосфера російської мови // Серія літератури і мови, том 52, №1, 1993.
21. Ляпин С. Х. Концептология: к становлению подхода // Концепты. Вып. I. Архангельск, 1997
22. Маслова В.А. Когнитивная лингвистика: Учебное пособие. - Мн.: ТетраСистемс, 2004.

23. Ожегов С.И., Шведова Н.Ю. Толковый словарь русского языка. М.: Азбуковник, 1998.
24. Перельгина Е.М. Катартическая функция текста: АКД. Тверь, 1993.
25. Попов Б.Н. Взаимосвязь категорий счастья и смысла жизни. М., 1986.
26. Попова З.Д. Язык и национальная картина мира / З.Д. Попова, И.А. Стернин. Воронеж, 2002.
27. Степанов Ю.С. Константы. Словарь русской культуры. Опыт исследования. М., 1997.
28. Стернин И. А. Методика исследования культуры концепта. [Текст] / И. А. Стернин. - Воронеж : Методологические проблемы современной лингвистики, 2001.
29. Степанов Ю.С. "Константы: Словарь русской культуры" - М, Академический проект, 2001.
30. Телия В.Н. Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты. М., 1996.
31. Толковый словарь: [в 4 т.] / [соч.] Владимира Даля. - 3-е изд., испр. и знач. доп., изд. под ред. [и с предисл.] проф. И.А. Бодуэна-де-Куртенэ. Т. 1-4. - Санкт-Петербург ; Москва : т-во М. О. Вольф
32. Щедровицкий Г.П. Смысл и значение // Избранные труды. М., 1995.
33. Baird D. 1,000 Reasons to Be Happy - Andres McMeel Publishing, Kansas City, 2003 - 463с.
34. British National Corpus : [электронный ресурс] / URL. - corpus.byu.edu/bnc
35. Carstensen LL, Turan B, Scheibe S, et al. Emotional experience improves with age: evidence based on over 10 years of experience sampling. *Psychol Aging.* 2011;26(1):21-33. doi:10.1037/a0021285

36. Costanzo ES, Lutgendorf SK, Kohut ML, et al. Mood and cytokine response to influenza virus in older adults. *J Gerontol A Biol Sci Med Sci*. 2004;59(12):1328-1333. doi:10.1093/gerona/59.12.1328
37. Cunha LF, Pellanda LC, Reppold CT. Positive psychology and gratitude interventions: a randomized clinical trial. *Front Psychol*. 2019;10:584. Published 2019 Mar 21. doi:10.3389/fpsyg.2019.00584
38. EnglishEtymology, 1996
39. Gulacti F. The effect of perceived social support on subjective well-being. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2010;2(2):3844-3849. doi:10.1016/j.sbspro.2010.03.602
40. Hsee CK, Zhang J, Cai CF, Zhang S. Overearning. *Psychol Sci*. 2013;24(6):852-9
41. Kringelbach ML, Berridge KC. The neuroscience of happiness and pleasure. *Soc Res (New York)*. 2010;77(2).
42. Lee MA, Kawachi I. The keys to happiness: Associations between personal values regarding core life domains and happiness in South Korea. *PLoS One*. 2019;14(1):e0209821. doi:10.1371/journal.pone.0209821
43. Longman Dictionary of Contemporary English [Text] - new words supplement. - Third edition. - Harlow : Longman, 2001.
44. Lyubomirsky S, Sheldon KM, Schkade D. Pursuing happiness: The architecture of sustainable change. *Review of General Psychology*. 2005;9(2):111–131. doi:0.1037/1089-2680.9.2.111
45. Mauss IB, Tamir M, Anderson CL, Savino NS. Can seeking happiness make people unhappy? [corrected] Paradoxical effects of valuing happiness [published correction appears in Emotion. 2011 Aug;11(4):767]. *Emotion*. 2011;11(4):807-815. doi:10.1037/a0022010

46. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English, A.S.Hornby, 1974.
47. Panel on Measuring Subjective Well-Being in a Policy-Relevant Framework; Committee on National Statistics; Division on Behavioral and Social Sciences and Education; National Research Council; Stone AA, Mackie C, editors. Subjective Well-Being: Measuring Happiness, Suffering, and Other Dimensions of Experience [Internet]. Washington (DC): National Academies Press (US). Published December 18, 2013.
48. Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2001) On Happiness and Human Potentials: A review of research on hedonic and eudaimonic well-being. *Annual Reviews Psychology* (2001) 52:141-66
49. Ryff CD. Psychological well-being revisited: advances in the science and practice of eudaimonia. *Psychother Psychosom*. 2014;83(1):10-28. doi:10.1159/00035326
50. Sapranaviciute-Zabazlajeva L, Luksiene D, Virviciute D, Bobak M, Tamosiunas A. Link between healthy lifestyle and psychological well-being in Lithuanian adults aged 45-72: a cross-sectional study. *BMJ Open*. 2017;7(4):e014240. doi:10.1136/bmjopen-2016-014240
51. Steptoe A, Wardle J. Positive affect and biological function in everyday life. *Neurobiol Aging*. 2005;26 Suppl 1:108-112. doi:10.1016/j.neurobiolaging.2005.08.016
52. The Concise Oxford Dictionary of English Etymology / ed. By T. F. Hoad. - Oxford, Oxford University Press, 2003.
53. Whillans AV, Dunn EW, Smeets P, Bekkers R, Norton MI. Buying time promotes happiness. *Proc Natl Acad Sci U S A*. 2017;114(32):8523-8527. doi:10.1073/pnas.1706541114
54. Wierzbicka A. Lexicography and conceptual analysis. Ann Arbor: Karoma, 1985.

55. Zhang Z, Chen W. A systematic review of the relationship between physical activity and happiness. *J Happiness Stud* 20, 1305–1322 (2019). <https://doi.org/10.1007/s10902-018-9976-0>
56. <https://kartaslov.ru/>
57. <http://sum.in.ua/s/koncept>
58. <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%82>
59. <https://slovnyk.ua/>
60. <http://www.unlimited-translate.org/en/dictionaries/ukrainian-to-english/translate/%D1%89%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8F.htm?>
61. <https://www.ldoceonline.com/>
62. http://www.infolex.ru/elibrary_22633501.pdf
63. https://gazeta.ua/articles/edu-and-science/_20-prisliviyiv-pro-schastya/760281
64. <https://mala.storinka.org/html>
65. <https://englishwithatwist.com/2014/05/16/happy-8-idioms-to-describe-happiness/>
66. <https://www idioms online/english-idioms-22-idioms-about-happiness-or-being-happy/>
67. <http://abovewhispers.com/2016/03/20/96-proverbs-about-happiness/>
68. <http://englishonlineclub.com/vocabulary/learn-phrases/intermediate-level/proverbs-about-happiness.html>
69. <https://proverbicals.com/being-happy>
70. <https://vislovi.in.ua/prykazky-ta-prysliv-ya-pro-shhastya/>

SUMMARY

To explore this concept, we will use different types of research methods, such as: cognitive, conceptual, component analysis, analysis of dictionary definitions and distributive analysis.

Cognitive analysis is a linguistic field that considers the functioning of language as a kind of cognitive, ie cognitive activity, namely the cognitive mechanisms and structures of human consciousness explored through linguistic phenomena. [10, p. 60]

Distributive analysis - a method of language research based on the distribution of individual units in the text. A method of linguistic research in which the classification of language units and the study of their properties are made solely based on the distribution (distribution) of these units in the flow of language, ie based on their compatibility with other units called the context of these units. [4, p. 50]

Component analysis - a system of methods of the linguistic study of word meanings, the essence of which is to split the meaning of the word into constituent components, which are called semas, semantic factors and, occasionally, markers. Conceptual analysis is a study for which the concept is the object of analysis [11, Art. 51]

Definitional analysis belongs to traditional methods of semantic research. It allows you to correlate the meanings of certain lexical items using dictionary interpretations.

Vocabulary definitions are considered as a sufficiently complete and objective source of formalization of the semantic structure of the word. [10, p.51]

At present, many scholars say that the culture of language does not stand still, and therefore is

constantly evolving and improving. That is why linguistics is most developed and researched. Even since ancient times, many scientists have given great preference to the study of this aspect, which is why many people who are interested in it - continue to improve this concept, and discover new opportunities and meanings.

If we pay attention to the use of phraseology in everyday life, we will understand that many people use them constantly. Various new phraseological units are constantly appearing in both Ukrainian and English. Through the research of eminent scientists, we can give different characteristics for these concepts. Phraseological units are widely used in English, both in everyday life and in writing various works, articles and scientific papers.

To be able to distinguish concepts and give characteristics, we need to explore and study them. Linguistics is considered to be the most common science and has many different topics to discuss. [3, p. 135]

This paper considers the verbalization of the concept of "happiness" in the English phraseological picture of the world, analyzes the data of the term, and identifies the main characteristics of the linguistic and phraseological picture of the world. These works provide examples from fiction, proverbs and sayings. Examples are given for a comparable concept of happiness in English in Ukrainian.

Therefore, with the help of this science, we will be able to learn more about the concept of happiness from different aspects of its study, both linguistic, lexical, and phraseological and linguistic-stylistic.

The very concept as a definition can be considered in such aspects as linguistic, philosophical, cultural and many others. There are also many classifications, interpretations and research methods. In modern linguistics, there is no comprehensive study of the concept, which would include both theoretical and practical aspects of research. [2, p.7]

Unfortunately, it is difficult to identify ways of lexical expression of a particular concept. That is why to do this, we have to turn to dictionaries, phraseologies, idioms, proverbs, and works of some authors. With the help of these sources, we will be able to give a clear concept and identify the features of the phraseological expression of the concept of "Happiness" in English.

The actuality of theme:

The relevance of this topic is that many people understand happiness as a certain meaning and concept. I believe that happiness is special for each person, so even in works, proverbs and sayings, it has its important role, as well as its meaning. Now we can give a certain description and understand what role the concept "Happiness" plays in English. To do this, we will be able to compare "Happiness" in Ukrainian and English, as due to different cultures, nationalities and traditions of using the phraseological expression of the concept of "Happiness" may be different.

The purpose of the study: To identify the features of the concept of "Happiness" in English during the analysis of literary sources and works

Objectives of the study:

- identify the concept concept

- explain the structure of the concept
- to find out the structure of the concept of "Happiness"
- compare the structure of the concept of "Happiness" in different languages
- identify the main characteristics of the concept of "Happiness"

The object of research: Language tools that express the concept of "Happiness" in English

The subject of research: Features and characteristics of the concept of "Happiness" in English

Research methods: cognitive, conceptual, component analysis, analysis of dictionary definitions, distributive analysis

Research material: Proverbs, sayings, idioms, phraseological expressions and works were used to study the concept of "Happiness" in English and Ukrainian.

Approbation: the concept of "Happiness" was explored in articles and abstracts, the results of these works were published and published. The title of the thesis is "Specificity of expression of the concept of" Happiness "by phraseological units of the English language". Article on the topic - "Verbalization of the concept of" Happiness "in the English picture of the world"

The practical significance of the obtained results: is the possibility of applying the obtained material in the teaching of such disciplines as "Lexicology", "Phraseology", "Intercultural Communication". The results of the study can be useful for students, graduate students, scientists who deal with this issue.

Structure of the work: this work consists of an introduction, 3 sections, a conclusion, a list of sources used, a summary and a methodological appendix.

An element of scientific novelty: is that the problem of phraseological expression of the concept of "Happiness" in terms of linguoculturology has not yet been fully covered in the works of linguists. We focus our attention on the linguistic and stylistic features and structure of the concept of "Happiness" given its national and cultural specifics.

МЕТОДИЧНИЙ ДОДАТОК

Методичний комплекс вправ розроблено для студентів 2-х курсів факультету іноземних мов. Комплекс вправ відповідає темі магістерського дослідження «Особливості фразеологічного вираження концепту «Щастя» в англійській мові».

Матеріали роботи можуть бути використані в процесі викладання курсу: «Пупм»

Цілі вправ:

Практична: застосування лексичних одиниць на уроках в вищих навчальних закладах.

Виховна: виховати любов та повагу до справи яка приносить радість та щастя;

Освітня: пояснити значення слова «Щастя» та його важливість в житті кожної людини;

Розвивальна: розвинути соціокультурну компетенцію, та зацікавленість до концепту «Щастя» в різних національностях;

Професійно орієнтовна: розвиток лексичної та фразеологічної компетенції майбутніх вчителів.

1. Find words that mean «happiness». Translate them.

sad angry happy sorrow depressed pleased grumpy contented nervous steaming bliss mad
pleasure unlucky felicity gruff shy fortune irate depressed lucky

2. Using the words «happy», «contented», «pleased», «satisfied» , «bliss», «joy», «pleasure» - describe your mood\ feelings \ emotions when you think of something pleasant.

For ex. I feel pleased when...

I'm happy when...

3. Choose antonyms for the word "happy" and make sentences with them (8-10)

4. Complete the sentence using one of the words «happy» or «happiness»

- 1) Her happiness made others _____.
- 2) His money had not brought _____ and perhaps it had contributed to his strange sense of values.
- 3) He is _____ that thinks himself so.
- 4) Also, _____ contains its own ferocity.
- 5) Money didn't bring _____.
- 6) Do not worry, be _____.

5. Match the words with the definitions

Bliss	is equated with feeling pleasure or contentment;
Angry	having good things happen to you by chance;
Happiness	feeling, showing, or causing pleasure or satisfaction;
Lucky	having a strong feeling against someone who has behaved badly;
Happy	perfect happiness;

6. There are 8 parts that are responsible for happiness in David Baird's book: 1) work and creativity; 2) food and familiar places; 3) my world; 4) enjoying the good times; 5) travel and the wider world; 6) family and friends; 7) happiness among others; 8) the joy of nature. Choose the correct words for each section:

Happiness because of happiness \ Relationships with others Returning home \ Rain \ Spending time with close people \ Feeling of freedom The result of your work \ Discoveries

\Sharing\ Help \Picking up mushrooms \ Children\ Visiting interesting places\ Creativity, Imagination\ Possibility to arrange your home\ Memories of a journey\ Hope\ Fortune\ Sunshine\ Good, tasty food \ To remain yourself\ Laziness, doing nothing\ Listening to music, singing\

7. Create your own 3 (or more) part of a happy life.

8. What is happiness? Read the following examples and complete the list.

For ex. Feeling like you are living the life you wanted;

Feeling that the conditions of your life are good;

Feeling positive more than negative.

9. Read the given idioms, translate and explain.

On cloud nine

Like a dog with two tails

Full of the joys of spring

On top of the world

In seventh heaven

Happy as a pig in mud

Tickled pink

Walking on air

Have a whale of a time

10. Match the proverbs to the correct Ukrainian equivalent

Happiness is not a destination. It is a method of life.

Faint heart never won fair lady.

Better be born lucky than rich.

A good name keeps its lustre in the dark.

Between the cup and the lip a morsel may slip.

Success is never blamed.

Happiness is nothing more than good health and a bad memory.

Не родись красивою, а народись щасливою.

Щастя – це не мета, а спосіб життя.

Хто наважився, той і з'їв.

Щастя — це лише гарне здоров'я та погана пам'ять.

Буде і на нашій вулиці свято.

Золото і в багнюці блищить.

Переможців не судять.

Не кажи "гоп", поки не перестрибнеш.